

LEONARDO DA VINČI

Pod renesansama se podrazumeva period postepenog kulturnog i civilizacijskog uspona Zapadne Evrope od kraja 17. do osvita 18. stoleća. U tom razdoblju korak po korak nestaje feudalna hrišćanska hijerarhija, a nastaje novi-moderan svet, i to na temelju kapital-odnosa sa iskustvenom naukom kao glavnim duhovnim pokretačem. Ključni istorijski trenuci renesanse bili su pad Vizantije pod vlast Otomanske imperije 1453. i otkriće Novog sveta 1491. godine. Njima je prethodio tehnički napredak koji je uslovio ubrzani razvoj starih srednjovekovnih privrednih institucija. Počinje razvoj novih industrija kao što su štamparstvo, proizvodnja vatrenog oružja, tekstilna industrija. Dakle, renesansa u stvari predstavlja preporod.

Jedan od umetnika, pronalazača i naučnika renesanse jeste Leonardo Da Vinči. Leonardo se rodio 15.04.1452. godine u okolini Vinčija nedaleko od Firence. Bio je sin Pjera, važnog javnog beležnika i Katarine mlade seljančice koja je radila kao služavka u porodici Da Vinči. Po običajima tog vremena deda Antonio dozvolio je Pjeru da prizna novorođenče koje je kršteno imenom Leonardo i udaljio iz kuće Katarinu primoravajući je da se uda za nekog Akatabrigu i da se odrekne deteta. Leonardo odrasta u očevoj kući i u Vinčiju provodi svojih prvih petnaest godina. Raste u društvu svog mladog i neobuzdanog strica Frančeska koji mu je učitelj i koji ga podstiče da istražuje prirodu i da počne da crta. Pored toga Leonardo ima časove muzike, gramatike i geometrije. Brzo uči i sve više pokazuje svoju radoznanu i nemirnu prirodu. Naročito dobro napredovao je u učenju muzike i postao odličan svirač na liri. Ova nova interesovanja nisu ga, navela da zanemari crtanje koje ga i dalje najviše privlači. Leonardo je bio neumoran u svojoj radoznalosti; posećivao je umetničke radionice, divio se velikim umetničkim delima svoga doba, ali i mašinama i alatima, posećuje bašte i vrtove i počinje da crta da bi što bolje zapamtio ono što vidi oko sebe: biljke, ptice i insekte. Antonio Del Polajuolo, čuveni vajar i slikar, i Andreja Di Čone zvani Verokio dvojica su najvažnijih umetnika toga doba, a njihove majstorske radionice najželjeniji cilj za one koji hoće da započnu umetničko školovanje. 1469. godine Leonardo dolazi kod Verokija gde se uči tehnici crtanja kratkim potezima i senčenju služeći se zašiljenim olovnom vrhom. U Verokijevoj radionici su se naručivala važna dela. Jedno od njih je i Krštenje Hristovo koje zahteva ne samo rad majstora nego i njegovih najboljih učenika. Leonardo je dobio zadatak da naslika glavu jednog od dvojice anđela i u pozadini dolinu kroz koju protiče reka. On je toliko impresivno odradio svoj zadatak da je Verokio odlučio da više ne slika polomivši četkicu kao znak predaje pred nadmoći mladog đaka. Leonardo učestvuje u pravljenju velike bakarne sfere koja kao kruna treba da se postavi na Kupolu Katedrale u Firenci. 27. maja 1471. godine je sfera položena na svoje mesto. Leonardo se 1472. godine upisao u društvo San Luka u kome su se okupljali slikari. Prve važne Leonardove slike su Blagovesti i Poklanjanje Mudraca, zatim projektuje mostove, ratne naprave i izliva ogroman spomenik konjanika. Počinje da slika važna dela kao što su Bogorodica u pećini i portret Čečilije koji je nazvan Dama sa Hermelinom. Nakon toga slika Tajnu večeru gde je Hrist okupio svoje đake da bi proslavio najveći jevrejski praznik Pashu i rekao je da će ga jedan od apostola izdati. Svaki apostol je pitao Hrista da nisam možda ja Gospode. To ustvari predstavlja muku Gospodnju. 1503. godine Leonardo započinje svoju najčuveniju sliku Mona Lizu. To je žena firentinskog bankara Frančeska Del Đokonda. 1517. godine Leonardo odlazi u Pariz jer ga poziva Fransoa i dodeljuje mu zamak Amboaz u Klu, nagrađuje ga sa 10 hiljada skuda penzije, proglašava ga za slikara, inženjera i arhitektu kraljevstva. 2. maja 1519. godine umire, a sve svoje spise ostavlja svom učeniku Melciju.

Leonardo je bio jedan od najvećih slikara svih vremena, vajar, genijalni inženjer, arhitekta i muzičar. Umeo je da spaja sve svoje neverovatne sposobnosti. Sa Leonardom se rađa savremeni čovek. Njegova vizija sveta sačinjena je od stalnog i nepresušnog istraživanja koje se nikada ne zadovoljava tvrdnjama već uvek sumnjom i osvajanjem novih saznanja.